

Sygn. akt II KZ 6/23

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **E. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2023 r.,
zażalenia obrońcy skazanego
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 3 stycznia 2023 r., sygn. akt II KK 461/22,
w przedmiocie kosztów procesu – wynagrodzenia obrońcy z urzędu,
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., art. 426 § 1 k.p.k. i art.
518 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

zażalenie obrońcy pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2023 r., sygn. akt II KK 461/22, Sąd Najwyższy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. P. J. kwotę 738 zł, w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji, zaś w pozostałym zakresie nie uwzględnił wniosku obrońcy, tj. w zakresie zwrotu kosztów nadania kasacji w kwocie 6,50 zł.

Zażalenie na to postanowienie wniósł obrońca z urzędu skazanego E. D. – adw. P. J. – który zaskarżył je w całości i zarzucił:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 618 k.p.k. w zw. z § 11 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w zw. z § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z

dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, ze względu na fakt, że nie jest dozwolone w świetle przepisów Konstytucji RP obniżanie wynagrodzenia adwokata z urzędu w stosunku do wynagrodzenia obrońcy (pełnomocnika) z wyboru w takiej samej sprawie,

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu poprzez niewłaściwe zastosowanie i nieprzyznanie udokumentowanych i niezbędnych wydatków poniesionych przez adwokata z urzędu.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przyznanie kosztów udzielonej pomocy prawnej w wysokości 1200 zł powiększonych o stawkę VAT oraz wydatków w kwocie 6,50 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niedopuszczalne z mocy ustawy, dlatego należało pozostawić je bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 426 § 1 k.p.k. od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Przepis ten wyraźnie rozgranicza orzeczenia wydawane przez sąd odwoławczy i przez Sąd Najwyższy. Jednocześnie wyjątek od art. 426 § 1 k.p.k., zawarty w art. 426 § 2 k.p.k., odnosi się wyłącznie do orzeczeń sądu odwoławczego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyrażone trafne stanowisko, że art. 426 § 2 k.p.k. nie znajduje odpowiedniego zastosowania w postępowaniu kasacyjnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 14 grudnia 2016 r., III KK 216/16; 21 kwietnia 2017 r., VI KZ 4/17). Słusznie podnosi się, że „wprowadzenie od dnia 1 lipca 2015 r. nowego brzmienia przepisu art. 538 § 2 k.p.k. (art. 1 pkt 186 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. poz. 1247 z późn. zm.) dającego możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu

tymczasowego aresztowania przez Sąd Najwyższy - po uchyleniu w trybie kasacji prawomocnego orzeczenia - pozwala jednoznacznie stwierdzić, że przepis art. 426 § 2 k.p.k. nie dotyczy postępowania kasacyjnego. Gdyby było inaczej, to dokonanie zmiany w treści art. 538 § 2 k.p.k. nie miałoby żadnego normatywnego znaczenia, albowiem odesłanie na podstawie art. 518 k.p.k. do art. 426 § 2 k.p.k. pozwalałoby na wniesienie zażalenia na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Trzeba więc stwierdzić, że przepis art. 426 § 2 k.p.k. nie może być stosowany w toku rozpoznawania kasacji przez Sąd Najwyższy. Przepis art. 426 § 2 k.p.k. określa tylko postanowienia podlegające zaskarżeniu w toku postępowania odwoławczego, ale nie kasacyjnego” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2021 r., II KZ 48/21). Pogląd ten zasadnie został podzielony w późniejszym orzecznictwie (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2022 r., II KZ 32/22).

Tym samym, jako że nie przysługuje zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu wydane po raz pierwszy przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, należało zażalenie obrońcy, jako niedopuszczalne z mocy prawa, pozostawić bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.